

pov.

POINT OF VIEW INTERNATIONAL

Karen Hammer: The Lost City of Z

Udgivet 13/08/2017 — af Karen Hammer

***The Lost City of Z* er en smuk, bragende god historie, som bør opleves af alle eventyrlystne unger fra 11 år – og deres forældre. Karen Hammer giver eventyrfilmen fem POV-stjerner og forklarer, hvorfor hun selv er så fascineret af opdagelsesrejsende og har rejst i fodsporene på de fleste.**

Allerede som 10-årig var jeg dybt engageret i bøger om opdagelsesrejser og helteskikkelser. Jeg fandt mine helte i græske og nordiske gudemyter, i Jules Vernes' romaner, i Conan Doyles' *The Lost World* og i Tarzan-bøgerne. Først senere gik det op for mig, at store helteskikkelser også kunne findes i det virkelige liv: Knud Rasmussen, Livingstone, Svend Hedin, Schackelton og mange flere. Jeg ville dengang selv være opdagelsesrejsende, men havde nok på fornemmelsen, at der ikke var så meget mere at opdage – og så var der lige det, at de kvindelige opdagelsesrejsende måtte kæmpe mod adskillige fordomme og derfor var forholdsvis sjældne.

“

Jeg ville dengang selv være opdagelsesrejsende, men havde nok på fornemmelsen, at der ikke var så meget mere at opdage

Som zoologi- og geografistuderende ved Københavns Universitet mødte jeg bl.a. nomadeforskeren professor Nicolaisen og etnografen Henny Harald Hansen, der lavede kvindestudier i Mellemøsten.

Det gik op for mig, at det kunne være en fordel at rejse som kvinde, for således kunne man komme ind i de ellers så lukkede nomadefamilier i Afrika, hvor kvinderne herskede. Det lykkedes mig at blive adopteret ind i flere vestafrikanske peule-familier i Senegal og Mali; jeg blev ikke opdagelsesrejsende, jeg blev bare eventyrer og senere globetrotter.

Da jeg var barn i 40'erne og 50'erne var biograferne lukket på helligdage. Folk skulle ikke distraheres af tomt gøgl, men passe deres kirkegang. Mine forældre gik aldrig i kirke, så de var modtagelige for den eneste adspredelse, der var tilladt i helligdagene: Rejsefilm! Udvalgte opdagelsesrejsende som Jørgen Bitsh og Jens Bjerre kunne stille telte op på centrale steder i byerne og vise spændende film fra eksotiske steder som Ny Guinea, Australien, Afrika og Sydamerika. Da nogle af dem var forbudt for børn, måtte vi et par gange opleve at blive afvist. Børn under 16 år måtte dengang ikke se nøgne bryster, menneskeædende slanger og asiastiske kannibaler!

“

Det var oplagt at søge eventyret i filmverdenen, og således blev jeg allerede året efter, at jeg var begyndt som zoologistuderende medlem af Filmmuseet

---

Min berømte zoolog-mor rejste verden rundt og kom hjem og fortalte om møder med eskimoer, maorier og indianere. Da hun aldrig tog mig med på sine rejser, måtte jeg blive min egen *explorer*. Det var oplagt at søge eventyret i filmverdenen, og således blev jeg allerede året efter, at jeg var begyndt som zoologistuderende medlem af Filmmuseet og begyndte at sætte mig ind i andre landes kulturer. Mine forældre, som ikke kunne se, at film er en vigtig kulturform, var rædselsslagne. Hvordan skulle jeg nogensinde kunne gennemføre mine studier, nu hvor jeg var fanget ind af overfladisk underholdning?

Jo, det gik, og jeg er fortsat medlem og en entusiastisk og nysgerrig tilskuer til nye film af enhver art, og jeg plagede gennem mange år mine geografielever i gymnasieskolen med etnografiske film i nogle let mislykkede forsøg på at åbne deres øjne for andre værdinormer end mobiltelefoner, mode og fester.

Mødet med en ukendt eventyrer

Nu har I sikkert længe undret jeg over, hvordan dette kan blive til en anmeldelse af en ny amerikansk film. Jo, hør nu her: Jeg kendte ikke tidligere den engelske opdagelsesrejsende Percy Fawcett, som James Grays nyeste film *The lost City of Z* fortæller om, men helt sikkert er det, at jeg ville have elsket at dykke ned i mysterierne om ham. Hvad var det, han oplevede i begyndelsen af 1900-tallet, hvorfor fik han så megen modgang, og hvordan kunne han bare forsvinde? Hans skæbne ville lige have været noget for mig.

CHARLIE HUNNAM SPILLER DEN UNGE MEGET DYGTIGE MAJOR PERCY FAWCETT.

Nu opdagede jeg først i sidste uge ved UIPs presseforestilling Percy Fawcett og hans store kærlighed til sydamerikanske indianere og deres ukendte kulturer. *The Lost City of Z* er en meget smuk film optaget i Columbias jungle med gammeldags 35mm-film. Spolerne med dagens optagelser måtte fragtes ud af junglen til Bogota og

flyves til et laboratorium i England, så filmholdet først kunne se optagelserne en uge senere.

Det var besværligt og nogle af optagelserne blev skadet under transporten, men ingen af spolerne blev væk, som det engang i 70'erne skete for en afrikansk film i Dakar, hvor halvdelen af filmen forsvandt i lufthavnen! Instruktøren James Gray var glad for denne besværlige fremgangsmåde, især da hans bærbare computer brød sammen på grund af det varme og fugtige klima; en digitalt optaget film kunne være gået helt tabt.

Percy Fawcetts opdagelse

Charlie Hunnam spiller den unge meget dygtige major Percy Fawcett, der takket være sin udsvævende fars meget dårlige rygte ikke kan færdes i de højere militære lag, og derfor har svært ved at avancere. Han rekrutteres i 1906 af Royal Geographical Society i London til at lede en ekspedition for at kortlægge de endnu udforskede egne af Brasilien, Peru og Bolivia. Hans gravide kone Nina kan godt se, at den 3-årige ekspedition ud i det ukendte vil kunne hjælpe på hans karriere, men blive hårdt for hende og lille 2-årige Jack. Hun støtter ham bravt, og tager det ret pænt, da han kort efter hjemkomsten igen tager afsted – denne gang for at kortlægge Rio Verde op til dens udspring.

“

Dybt inde i Amazonas i nærheden af Xingu-floden ser han omkring 1910 nogle store stenrelieffer og rester af potteskår, der overbeviser ham om, at der her i Amazonas jungle engang har levet et højt udviklet folk

---

Robert Pattinson, der spiller Henry Costin, Fawcetts assistent på de første ekspeditioner, har berettet om de ekstreme udfordringer, der var ved i timevis at skubbe en tømmerflåde med heste op mod strømmen; filmoptagelsernes strabadser varede måske i ugevis, mens Fawcetts virkelige eventyr strakte sig over tre år! Rejserne besværliggjortes yderligere af millioner af insekter, af krokodiller, paranyafisk, ukendte sygdomme og mere eller mindre aggressive indianere.

Percy er en klog mand, der forstår at repektere og tale med de fremmede indianere: Vi ser adskillige gange, hvordan ekspeditionen bliver overfaldet, og mange spyd bliver kastet, men Percy Fawcett overgiver sig uden våben og begynder at snakke portugisisk med de nærmeste, for snart efter at blive inviteret ind i landsbyerne og beværtet med lokal mad og venlig nysgerrighed.

Dybt inde i Amazonas i nærheden af Xingu-floden ser han omkring 1910 nogle store stenrelieffer og rester af potteskår, der overbeviser ham om, at der her i Amazonas jungle engang har levet et højt udviklet folk. Han ønsker at udforske stedet yderligere, men tvinges hjem på grund af proviantmangel.

Helten fra Amazonas

Tilbage i London modtages han først som en helt. Men da han i Royal Geographical Society fortæller om denne svundne civilisation i den forsvundne by Z, bliver han hånet og spottet. De højtuddannede engelske videnskabsmænd afviser prompte, at vilde halvnøgne indianere kan have haft en avanceret civilisation.

Bølgerne går højt, og de fine ældre herrer er ved at komme op at slås, da en velklædt fed herre, eventyreren og polarforskeren James Murray, tilbyder at betale endnu en ekspedition til

Amazonas for at søge efter den tabte civilisation. Nina kan nu atter se frem til at tilbringe adskillige år med tre børn uden sin kære mand; hun insisterer på at komme med. Det afvises selvfølgelig på stedet; farlige ekspeditioner er ikke for kvinder.

Fawcetts tredje ekspedition bliver mere vanskelig end de forrige, primært fordi James Murray ikke kan klare strabadserne. Da der går koldbrand i hans ene ben, giver man ham rigeligt med proviant, sætter ham på en hest og sender ham med en indianerguide videre mod en mineby, hvor han vil kunne finde lægehjælp. Desværre er den tidligere så berømte polarhelt en egocentrisk og hadefuld person, der vender tilbage for at sabotere resten af ekspeditionen ved at hælde olie ud over provianten og gøre den uspiselig. Fawcett må således vende hjem uden resultater til hån og spot – og erstatningsanklager fra Murray.

The Lost City of Z International Trailer #1 (2017) | ...

Efter at vi nu i mere end en time har kunnet nyde de prægtige naturoptagelser fra Amazonas, ændrer filmen stil. Hjemme i Europa er første verdenskrig brudt ud. Fawcett melder sig til tjeneste og drager som oberstløjtnant til slagterierne ved Vestfronten. Han såres og forfremmes til oberst; han tilhører nu militærets overklasse. Han drømmer stadigvæk om Amazonas tabte by Z, men ingen ønsker at støtte endnu en ekspedition. Sønnen Jack bebrejder ham, at han gennem mange år har svigtet sin familie, men opfordrer ham samtidigt til at forfølge sin drøm.

Takket være den sensationslystne presse i USA og i England bliver hans sidste ekspedition finansieret mod, at Fawcett skriver hjem om sin færd. Jack og Percy Fawcett drager ud alene og sejler i en spinkel kano op ad en bred smuk flod. Naturen er vidunderlig... men her er indianerne ikke helt så venlige som før. Han forklarer Jack, at indianerne også er mennesker: "*We are all made of the same clay.*" Den 29. maj 1926 sende han sit sidste rejsebrev hjem.

James Grays opdagelsesrejse – og sandheden om Z

Instruktøren James Gray har med denne film bevæget sig ind i en helt anden verden end den, vi kender ham fra. Han har gennem mange år lavet film fra sin hjemby New York, hvor han har skildret volden i byens immigrantmiljøer. *Little Odessa* (1994), *The Yards* (2000), *We Own the Night* (2007) og *New York immigrant*.

“

M eget tyder på, at Percy Fawcett virkelig fandt denne forsvundne by langt langt inde i Amazonas for 110 år siden

Forfatteren David Grann var fascineret af historierne om Percy Fawcett og besluttede at gå i hans fodspor, for at skrive bogen om ham. Han fik fat i Percy Fawcetts kodede optegnelser om den mystiske civilisation Z hos Fawcetts barnebarn, og ved at decifre de smuldrende dagbogsblade fandt han uvurderlige spor, der pegede på ruten mod Z. I Amazonas kom han i kontakt med

indfødte indianerstammer, der kendte til Fawcetts opdagelsesrejse, og han traf en ældgammel kvinde, der huskede at have set ham.

I Kalapalo-stammen huskede man, at han var blevet advaret mod at rejse mod øst. Men ingen vidste, hvad der var sket. Filmen opfinder en mulig slutning... Jeg er egentlig ret betaget af den – uden at ville afsløre hvorfor.

For et par år siden fandt antropologen Michael Heckenberger spor af en større civilisation dybt inde i Amazonas i nærheden af Xingu-floden, hvor Kuikuro-folket nu lever. Kuhikugu-civilisationen har efterladt spor af organiseret landbrug og byer med veje og broer. Sandsynligvis lå der her en mere end tusind år gammel civilisation, der varede indtil europæernes importerede sygdomme slog den ud. Meget tyder på, at Percy Fawcett virkelig fandt denne forsvundne by langt langt inde i Amazonas for 110 år siden.

The Lost City of Z er en smuk lidt for lang film fra et naturskønt område. Det er også en bragende god historie, som bør opleves af alle eventyrlystne unger fra 11 år – og deres forældre.

The Lost City of Z

Premiere: 10.08.2017

Originaltitel: *The Lost City of Z*

Genre: action, adventure

Copyright og fotos: UIP

Kan du lide POV formatet, så skulle du tage at [klikke her og like vores Facebook-side](#). Her får du også alle links til vores nye artikler. Del os gerne med andre. Du kan også tegne et abonnement til 20 kr. om måneden via PayPal under 'Hold POV.International i live' eller via din netbank. Vores kontonummer er: 3409 12107307. Du kan også donere til hele POV.International via MobilePay på 40 12 19 68. Vi udkommer uden annoncer og modtager ikke mediestøtte.

Karen Hammer

Født 1938. Cand.mag.art. i Zoologi, Botanik, Geologi, Geografi og Filmhistorie fra Københavns Universitet. Kulturredaktør og formand for Radio Vesterbro gennem 30 år. Forfatter, filmjournalist, kunstanmelder, eventyrer. Karen Hammer har rejst i 100 lande, dog kun i 25 i Afrika. Skriver om *African Cinema*. Researcher for tiden i Elfenbenskysten og Burkina Faso. Overlever på pension fra forskellige gymnasieskoler.

FACEBOOK

TWITTER

GOOGLE

PINTEREST

TAGS:

#FILM

AMAZONAS

JAMES GRAY

KAREN HAMMER

PERCY FAWCETT

THE LOST CITY OF Z

ANBEFALET TIL DIG

Frederik Bojer
Bové: Løftet om
nyt og ukendt

Karen Hammer:
Patriarken

Sidse Babett
Knudsen i
Kvinden fra Brest

F Ø L G O S

Synes godt om

Del

47 tusind personer
 synes godt om dette.
[Opret en profil](#) for at
 se, hvad dine venner
 synes godt om.

Follow @pointofviewint

H O L D P O V I N T E R N A T I O N A L I L I V E

POV er en uafhængig platform for oplysning, debat og kritik. Vi modtager ikke mediestøtte, bruger ikke reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Alle tekster på POV er gratis tilgængelige ud fra en overbevisning om behovet for kvalitet, videndeling og perspektivering i en tid præget af fake news og jagten på klik. Vi vil gerne kunne læses af alle - også dem, der ikke har mulighed for at betale.

Hvis du nyder at læse os, kan du støtte ved at abonnere, støtte os med et enkelt beløb eller støtte den enkelte skribent via deres info-bokse.

Sådan kan du støtte os:**MobilePay**

40 12 19 68

Bankoverførsel

Reg. nr. 3409 Kontonr. 12107307

PayPal

Herunder kan du melde dig ind hos os via Paypal, så dit månedlige støttebeløb bliver trukket automatisk. Det kan vi endnu ikke med MobilePay, men den mulighed kommer snart.

Donations-niveau

Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Abonner

Q U I C K P O V

21/08/2017

Da Venligboerne tog til Pride

18/08/2017

Rejs en statue af general Christensen

16/06/2017

POV's Dansk Vestindien-kalender – juni-august 2017

12/08/2017

Lars Luplau: Køkultur eller røvhulskultur?

10/08/2017

Red den danske kultur – festtale til Kulturmødet på Mors

N P R O V E R S K R I F T E R

- How To Tell If Watching The Eclipse Damaged Your Eyes
- Full Text And Analysis: Trump's Address On Afghanistan, Plans For U.S. Engagement
- List Of Charities Shunning Trump's Mar-A-Lago Resort Keeps Growing
- With Court's OK, Chile Relaxes One Of The World's Strictest Abortion Bans
- PHOTOS: The Day The Eclipse Came To America

B B C O V E R S K R I F T E R

- Triple talaq: India court bans Islamic instant divorce
- Trump rules out Afghan troops withdrawal
- Italian quake on Ischia kills two women
- Pound coin gag scoops best Edinburgh Fringe joke award
- Australian zoo welcomes rare white koala

◀ FOREGÅENDE

Theils Cantina: Hvad jeg spiser hjemme og ude

NÆSTE ▶

1998 tur retur: Grow the f... up, Lillemor

SENESTE INDLÆG FRA

Boganmeldelse: Özlem Cekic, dialogkaffe og brobyggeri

Özlem Cekic har skrevet en bog om det brobygningsprojekt, hun har brugt

Karen Hammer: Patriarken

"Nu har jeg fået fingrene i en film fra New Zealand –

Kinok: Nye lys, nye lån, migration og minoriteter

Der er noget flygtigt over de digitale billeder, selv i dag hvor

Peter Bastians sidste ord

Den 27. marts 2017 døde Peter Bastian. Alt for tidligt stoppede hans

Mohammed Assaf – sangen om Palæstina

Den arabiske verdens allerstørste musiksensation, Mohammed Assaf, optræder i næste uge for